

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 47
Τ.Κ. : 106 76 Αθήνα
Τηλ : 210- 3648044
Φαξ : 210- 3648049
Πληροφορίες: Α.ΔΑΓΛΑΣ

Αθήνα, 21/ 10 /2013

Αρ. Πρωτ.: 1547

ΠΡΟΣ: - Υπουργείο Υγείας
Γραφείο Υπουργού Υγείας
Γραφείο Γ. Γραμματέα Υγείας
Διοικητή Γ.Ν. Παίδων «Αγία Σοφία»
Δ/ντρια Νοσ. Υπηρεσίας
Γ.Ν. Παίδων «Αγία Σοφία»

Θέμα: «ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΥΤΤΑΡΟΣΤΑΤΙΚΩΝ»

Αναφορικά με το ακανθώδες ζήτημα της διάλυσης και της χορήγησης των κυτταροστατικών φαρμάκων και την αναζήτηση του κλάδου εκείνου των εργαζομένων, που είναι επιφορτισμένοι με την συμμετοχή στην ανωτέρω διαδικασία, η ΕΝΕ έχει εκφραστεί επανειλημμένως. Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στη συγκεκριμένη διαδικασία της διάλυσης των κυτταροστατικών φαρμάκων και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να θεωρηθεί ή να εκληφθεί ως υπηρεσιακό καθήκον των νοσηλευτών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Προεδρικού Διατάγματος 108/1993 (*Συγκρότηση, Οργάνωση και Λειτουργία του Νοσοκομειακού Φαρμακείου, ΦΕΚ Α' 50/1993*) «αντικείμενο του νοσοκομειακού φαρμακείου είναι η παροχή υπηρεσιών Νοσοκομειακής Φαρμακευτικής. Νοσοκομειακή Φαρμακευτική είναι η Φαρμακευτική που ασκείται στα σύγχρονα νοσηλευτικά ιδρύματα, **με σκοπό την κάλυψη των πάσης φύσεως φαρμακευτικών αναγκών τους, τόσο σε υπηρεσίες οργάνωσης και διοίκησης, όσο και σε υπηρεσίες κλινικής φαρμακευτικής και φαρμακευτικής τεχνολογίας**».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3§2 του ΠΔ 108/1993, «το νοσοκομειακό φαρμακείο χορηγεί τα φάρμακα με ατομική συνταγή ή εφαρμόζει και το σύστημα των εξατομικευμένων δόσεων, για φαρμακευτική αγωγή ενός εικοσιτετραώρου».

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ως άνω ΠΔ 108/1993, «το νοσοκομειακό φαρμακείο έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) Την προμήθεια, αποθήκευση, συντήρηση και διάθεση στα διάφορα τμήματα του νοσοκομείου και στους λοιπούς δικαιούχους φαρμάκων και λοιπού υλικού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. β) Τη διαχείριση των υλικών. γ) Την παρασκευή και διάθεση παρεντερικών και άλλων στείρων και μη στείρων παρασκευασμάτων. δ) **Τον έλεγχο της προς εκτέλεση συνταγογραφίας**, προς αποφυγή φαρμακευτικών σφαλμάτων. ε) Την εφαρμογή κατάλληλων συστημάτων διάθεσης και γενικώς διακίνησης και παρακολούθησης του υλικού, για την ασφαλή χορήγηση και χρήση του από τους αρρώστους και την καλή φύλαξη και συντήρησή του στα διάφορα νοσηλευτικά και άλλα τμήματα του νοσοκομείου. στ) Τον έλεγχο των αιτουμένων ποσοτήτων υλικού από τα διάφορα τμήματα του νοσοκομείου, με βάση τις ανάγκες λειτουργίας τους. ζ) Την εφαρμογή υπηρεσιών κλινικής φαρμακευτικής με παροχή της αναγκαίας φαρμακευτικής πληροφόρησης. η) Τη συμβουλευτική ενημέρωση για τη σωστή χρήση των φαρμάκων και την διαφόρων συσκευών αρμοδιότητας του φαρμακείου, με συμβολή όπου χρειάζεται για την καλύτερη σχεδίαση των διαφόρων σχημάτων ειδικής φαρμακοθεραπείας, με παρακολούθηση και αξιολόγηση της φαρμακευτικής δράσης των φαρμάκων. θ) Τη διακίνηση για την Διεξαγωγή Κλινικών Δοκιμών Φαρμάκων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις και ι) Τη συμβολή στην καθιέρωση σωστής, επωφελέστερης για τον ασθενή και οικονομικά συμφέρουσας φαρμακευτικής πολιτικής».

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 8§1 του ΠΔ 108/1993, «**στο Νοσοκομειακό φαρμακείο εκτελούνται οι πάσης φύσεως ιατρικές συνταγές**, που συνταγογραφούνται από τους νοσοκομειακούς ιατρούς, οδοντιάτρους και κτηνιάτρους, όπως καθορίζεται στο αρθρ. 1 του παρόντος Π.Δ.».

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί, ότι το Νοσοκομειακό Φαρμακείο στελεχώνεται από το κατωτέρω προσωπικό:

α) Του Κλάδου ΠΕ-Νοσοκομειακών Φαρμακοποιών, ως τούτο προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 89 του Νόμου 2071/1992 (ΦΕΚ Α 123/92).

β) Του Κλάδου ΔΕ-Βοηθών Φαρμακείου.

γ) Του Κλάδου ΔΕ-Διοικητικού.

δ) Του Κλάδου ΔΕ-Προσωπικού Η/Υ.

Όπως προκύπτει από το σύνολο των προεκτεθεισών διατάξεων, η διαδικασία παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων στα νοσοκομεία αποτελεί αρμοδιότητα αποκλειστικά και μόνον του νοσοκομειακού φαρμακείου και του εκεί απασχολούμενου προσωπικού. Στο προσωπικό αυτό δεν μετέχουν υπάλληλοι του κλάδου των νοσηλευτών, τα καθήκοντα των οποίων είναι αμιγώς νοσηλευτικά, όπως περιγράφονται από τις διατάξεις του ΠΔ 351/1989 και ουδόλως σχετίζονται με την φαρμακευτική επιστήμη.

Συμπληρωματικά, το έγγραφο του Υπουργείου Υγείας με αρ.πρωτ: Υ4ο/42937/11/3-2-12 (επισυνάπτεται), δίνει σαφέστατες διευκρινίσεις και προσδιορίζει ότι οι διαλύσεις των κυτταροστατικών θα πρέπει να γίνονται στο χώρο του φαρμακείου από εξειδικευμένο προσωπικό που ανήκει σε αυτό.

Συμπερασματικά, η διάλυση των κυτταροστατικών φαρμάκων εντάσσεται στον συνήθη κύκλο υπηρεσιακών καθηκόντων των υπαλλήλων, που ανήκουν στον ιδιαίτερο κλάδο των νοσοκομειακών φαρμακοποιών, όπως αυτός έχει συσταθεί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 89 του Νόμου 2071/1992.

Ενόψει των ανωτέρω παρατηρήσεων και δοθέντος ότι έκαστος υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου ή της ειδικότητάς του, σύμφωνα με την θεμελιώδη διάταξη του άρθρου 30 του Δημοσιούπαλληλικού Κώδικα (Νόμος 3528/2007), συνάγεται ότι οι νοσηλευτές δεν δύνανται να υποχρεωθούν στην παρασκευή των χημειοθεραπευτικών φαρμάκων και ο εξαναγκασμός τους στη διάλυση των κυτταροστατικών φαρμάκων, συνιστά εντολή προδήλως παράνομη.

Εν κατακλείδι, παρακαλούμε όπως συνυπολογίσετε τα προαναφερόμενα που αφορούν τις συνθήκες διάλυσης των κυτταροστατικών και όπως απαλλάξετε το νοσηλευτικό προσωπικό της Μονάδας Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών, όσο και των άλλων Ογκολογικών Τμημάτων του Νοσοκομείου σας, από τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Συν.: (1) σελ.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας

Αριστείδης Δάγλας